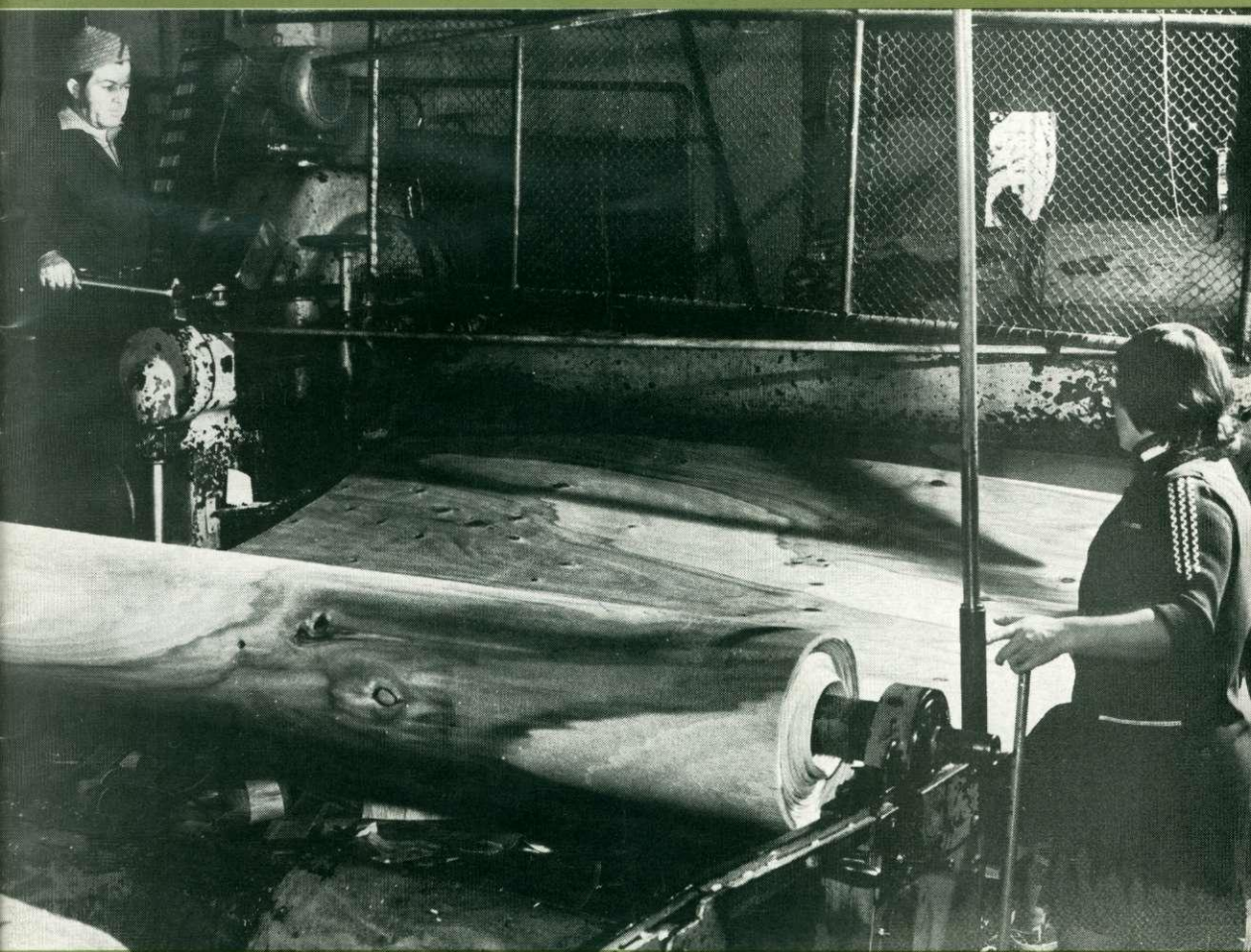


AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 112. ÉVFOLYAMA



1977. MÁJUS * XXVI. ÉVFOLYAM 5. SZÁM

TARTALOM

<i>Dr. Sali Emil</i> : A nevelővágások mértékének változása az üzemtervekben — — — — —	193
A gyorsannövő fajok természetének kérdése az akadémiai felolvasó ülésen (<i>Jérôme René</i>) — — — — —	197
<i>dr. Járó Zoltán</i> : Nyártelepítések határtermőhelyeken — — — — —	198
<i>Gyarmatiné dr. Proszk Sára</i> : Nyárállományok trágyázása — — — — —	205
<i>dr. Tóth Béla, Palotás Ferenc, dr. Simon Miklós</i> : Igéretes nyár és fűz klónok — — — — —	208
<i>dr. Kiss Rezső, Faragó Sándor, Kapusi Imre</i> : Akáctermesztési modellek — — — — —	212
<i>Nagy András</i> : A javítóüzemen belüli anyagmozgatás korszerűsítése — — — — —	217
<i>Máté Károly</i> : Nemesnyár előhasználati állományok, átalakítási tapasztalatok a győri erdőszetben — — — — —	221
<i>Molnár Sándor, Török László</i> : Az akác fűrészipari feldolgozásának néhány sajátossága — — — — —	227
<i>Kurdi István, Szilágyi Attila</i> : Újabb eredmények az akác csemetenevelés vegyszeres gyomirtásában — — — — —	231
A címlapon: Hámozás a DEFAG lemezüzemében	
A hátlapon: Enyvezetlemezz-készítés a DEFAG lemezüzemében	
(Fotó ERTI, Michalovszky I. felvételei)	

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Д-р Шали Е</i> : Изменение степени рубок ухода в оргхозпланах — — — — —	193
Выращивание быстрорастущих древесных пород на академической научной сессии: — — — — —	197
<i>Д-р Яро Э</i> : Разведение тополевых насаждений на смежных местопрорастаниях — — — — —	198
<i>Д-не др Прост Ш</i> : Удобрение тополевых насаждений — — — — —	205
<i>Д-р Тот Б., Палоташ Ф., др Шимон М</i> : Перспективные колыны тополей и ивы — — — — —	208
<i>Д-р Киш Р., Фарато Ш., Капуши И.</i> : Модели для выращивания акации белой — — — — —	212
<i>Надь А</i> : Модернизация перевозки материалов внутри ремонтного цеха — — — — —	217
<i>Мате К</i> : Опыт дьерского лесничества в насаждениях с промежуточными рубками и при реконструкции лесонасаждений — — — — —	221
<i>Мольнар Ш., Терек А</i> : Некоторые особенности переработки акации белой в лесопильной промышленности — — — — —	227
<i>Курди И., Силалды А</i> : Новые результаты химической прополки в выращивании саженцев акации белой — — — — —	231

CONTENTS

<i>Dr. E. Sali</i> : Changing intensity of thinning and spacing in the management plans — — — — —	193
Reading session on the rapid growing tree species in the Hungarian Academy of Sciences — — — — —	197
<i>Dr. Z. Járó</i> : Planting poplars on marginal sites — — — — —	198
<i>Dr. S. Prost</i> : Fertilization of the poplar stands — — — — —	205
<i>Dr. B. Tóth, Dr. M. Simon and F. Palotás</i> : Promising poplar and willow clones — — — — —	208
<i>Dr. Kiss, R. Faragó and I. Kapusi</i> : Models of black locust growing — — — — —	212
<i>A. Nagy</i> : Modernizing the transportation in the maintenance workshop — — — — —	217
<i>K. Máté</i> : Findings on secondary, rapid growing stands and on stand improvements in the Forest of Győr — — — — —	221
<i>S. Molnár and L. Török</i> : Experiences gained in sawing black locust timber — — — — —	227
<i>I. Kurdi and A. Szilágyi</i> : New achievements in using herbicides for black locust plants in nursery — — — — —	231

AZ ERDŐ

az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa. Szerkesztő: dr. Keresztesi Béla. A szerkesztőség címe: Budapest II., Frankel Leó u. 44. Levélcím: 1277 Budapest, Pf. 17. Kiadja a Lapkiadó Vállalat, Budapest VII., Lenin krt. 9–11. Levélcím: 1906 Budapest, Pf. 223. Felelős kiadó: Siklósi Norbert. Kapják az Országos Erdészeti Egyesület tagjai; előfizethető még a Posta Központi Hírlap Iroda (1900 Budapest, József nádor tér 1.) és a lapterjesztéssel foglalkozó egyes postahivatalok útján. Előfizetési díj egy évre 60,— Ft, egyes szám ára: 5,— Ft. Külföldön terjeszti a „Kultúra” Könyv- és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat (H—1389 Budapest, Pf. 149.), az évi előfizetés ára: 7\$

8084 — Révai Nyomda, Budapest — Felelős vezető Bede István

Index: 25 208

A NEVELŐVÁGÁSOK MÉRTÉKÉNEK VÁLTOZÁSA AZ ÜZEMTERVEKBE

Dr. Sali Emil

Az erdőgazdálkodás gazdaságosságával szorosan összefügg a nevelővágások racionalizálása s ezen belül a nevelővágások területi és fatömegfeladatainak alakulása. Ez utóbbi témában határozottan kialakult az az elv — a korábbival ellentétesen —, hogy a faállományokba ritkábban, de egy-egy alkalommal erőteljesebben avatkozunk be. A ritkább beavatkozás évente — még a növekvő erdőterületen is — kisebb területen teszi szükségessé e munkák (a tisztítások és a gyéritések) végrehajtását. Az alkalmankénti beavatkozás erélyének növelése pedig a kitermelés koncentrálásának egy határesete. Érthető, hogy így — együttesen különösen — az erdőgazdálkodás költségei jelentősen csökkenthetők. Az elv ésszerű megvalósítása ugyanakkor az erdő életében sem idéz elő káros jelenségeket.

Az ismertetett okok miatt fokozott figyelemmel kísérjük, hogy a leírt elv hogyan és mekkora mértékben érvényesül a tíz évre szóló erdőgazdasági üzemtervekben. Vizsgálatunkban alapulvül tekintettük, hogy az évente készült üzemtervek véletlenszerű mintát adnak az összes erdőből, tehát extrapolálással az összes elvégzendő feladatra megbízhatóan lehet következtetni, mégpedig mind a területre, mind a fatömegre. A másik adottság, amellyel az erdőgazdasági üzemtervek használatában mindig számolnunk kell, hogy a gazdasági és műszaki fejlettségnek az a foka érvényesül bennük, amely a készítés időpontját jellemzi. Az erdőgazdasági üzemtervek megfelelő karbantartása tehát ilyen okok miatt is szükséges.

A fatermelő erdők, a véderdők és az összes erdő tisztítási, gyéritési és összes nevelővágási területi feladatait az 1. táblázatban adjuk meg. Az adatok így nyersen is egyértelműen csökkenő irányzatot mutatnak. Ezt még nyilvánvalóbbá teszik a 2. táblázat adatai, amelyek az 1. táblázat alapján számított lineáris trendértékek. A 2. táblázat 8., 9. és 10. oszlopa alapján megállapítható, hogy az 1966. évi előíráshoz képest a tisztítási feladat a 83%-ára, a gyéritési a 60%-ára, a kettő együtt a 68%-ára, tehát gyakorlatilag a kezdő előírás kétharmadára csökkent. Megjegyezzük, hogy ez idő alatt a fatermelésre kijelölt erdők területe kb. 2%-kal csökkent, a véderdőké kb. a kétszeresére növekedett, az összes erdőterület pedig 9%-kal nőtt.

A 3. és a 4. táblázatban — a területihez hasonlóan — a fatömegadatokat foglaltuk össze. A 4. táblázat 8., 9. és 10. oszlopában levő szám adatok tanúsága szerint az 1966. évihez képest a tisztítási fatömeg a 2,35-szorosára, a gyéritési fatömeg az 1,13-szorosára, az összes előhasználati fatömeg 1,25-szorosára növekedett. Alapvető, hogy mind a területi, mind a fatömegfeladatban az összes előhasználati munka alakulása a döntő, mert jelentős, korábban gyéritésnek minősített feladat került át a tisztítások közé.

Az erdőnevelési területi feladatok nyers értékei

Me.: ezer ha/év

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Év	Faterm. erdők			Véderdők			Összes erdő		
	tiszt.	gyér.	össz.	tiszt.	gyér.	össz.	tiszt.	gyér.	össz.
1966	39,0	75,4	114,4	3,3	8,1	11,4	42,3	83,5	125,8
1967	36,5	79,0	115,5	4,1	6,0	10,1	40,6	85,0	125,6
1968	35,0	64,2	99,2	2,7	6,3	9,0	37,7	70,5	108,2
1969	33,2	62,1	95,3	1,4	5,7	7,1	34,6	67,8	102,4
1970	42,1	46,9	89,0	4,5	4,8	9,3	46,6	51,7	98,3
1971	35,5	50,4	85,9	2,7	5,4	8,1	38,2	55,8	94,0
1972	35,1	53,7	88,8	3,6	5,9	9,5	38,7	59,6	98,3
1973	29,6	49,0	78,6	3,3	6,9	10,2	32,9	55,9	88,8
1974	30,3	44,6	74,9	6,1	9,4	15,5	36,7	54,0	90,4
1975	29,6	48,6	78,2	3,8	4,9	8,7	33,4	53,5	86,9

2. táblázat

Az erdőnevelési területi feladatok lineáris trendértékei

Me.: ezer ha/év

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Év	Faterm. erdők			Véderdők			Összes erdő		
	tiszt.	gyér.	össz.	tiszt.	gyér.	össz.	tiszt.	gyér.	össz.
1966	38,9	73,2	112,1	2,8	6,3	9,1	41,7	79,5	121,2
1967	37,9	69,7	107,6	3,0	6,3	9,3	40,9	76,0	116,9
1968	37,0	66,2	103,2	3,1	6,3	9,4	40,1	72,5	112,6
1969	36,0	62,7	98,7	3,3	6,3	9,6	39,3	69,0	108,3
1970	35,1	59,1	94,2	3,5	6,3	9,8	38,6	65,4	104,0
1971	34,1	55,6	89,7	3,6	6,3	9,9	37,7	61,9	99,6
1972	33,2	52,1	85,3	3,8	6,3	10,1	37,0	58,4	95,4
1973	32,2	48,6	80,8	3,9	6,3	10,2	36,1	54,9	91,0
1974	31,3	45,1	76,4	4,1	6,3	10,4	35,4	51,4	86,8
1975	30,3	41,6	71,9	4,3	6,3	10,6	34,6	47,9	82,5

Az erdőnevelési fatömegfeladatok nyers értékei

Me.: ezer m³/év

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Év	Faterm. erdők			Véderdők			Összes erdő		
	tiszt.	gyér.	összes	tiszt.	gyér.	összes	tiszt.	gyér.	összes
1966	180,8	1607,5	1788,3	8,7	132,8	141,5	189,5	1740,4	1929,8
1967	155,0	1703,0	1858,0	9,1	97,1	106,2	164,1	1800,1	1964,2
1968	198,5	1474,9	1673,4	17,3	104,9	122,2	215,8	1579,8	1795,6
1969	171,8	1388,9	1560,7	7,0	95,5	102,5	178,8	1484,4	1663,2
1970	302,9	1192,0	1494,9	23,7	101,9	125,6	326,6	1293,9	1620,5
1971	343,0	1487,7	1830,7	35,8	156,8	192,6	378,8	1644,5	2023,3
1972	341,3	1630,9	1972,7	27,2	136,7	163,9	368,5	1767,6	2136,6
1973	303,7	1647,4	1951,1	31,5	195,5	227,0	335,2	1842,9	2178,1
1974	347,4	1511,5	1858,9	16,5	319,6	336,1	363,9	1831,1	2195,0
1975	337,1	1690,8	2027,9	37,3	149,5	186,8	374,4	1840,3	2214,7

4. táblázat

Az erdőnevelési fatömegfeladatok lineáris trendértékei

M. e.: ezer m³/év

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Év	Faterm. erdők			Véderdők			Összes erdő		
	tiszt.	gyér.	összes	tiszt.	gyér.	összes	tiszt.	gyér.	összes
1966	163,7	1498,2	1661,9	9,1	85,2	94,3	172,8	1583,4	1756,2
1967	186,9	1506,0	1692,9	11,8	99,4	111,2	198,7	1605,4	1804,1
1968	210,1	1513,9	1724,0	14,6	113,6	128,2	224,7	1627,5	1852,2
1969	233,3	1521,7	1755,0	17,3	127,8	145,1	250,6	1649,5	1900,1
1970	256,5	1529,5	1786,0	20,0	141,9	161,9	276,5	1671,4	1947,9
1971	279,8	1537,4	1817,2	22,8	156,1	178,9	302,6	1693,5	1996,1
1972	303,0	1545,2	1848,2	25,5	170,3	195,8	328,5	1715,5	2044,0
1973	326,2	1553,1	1879,3	28,3	184,5	212,7	354,5	1737,6	2092,0
1974	349,4	1560,9	1910,3	31,0	198,6	229,6	380,4	1759,5	2139,0
1975	372,6	1568,8	1941,4	33,7	212,8	246,5	406,3	1781,6	2187,9

A nevelővágások hektáronkénti fatömeg alakulása a trendértékek alapján

M.e.: m³/ha

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10									
										Faterm. erdők			Véderdők			összes erdő		
										tiszt.	gyér.	összes	tiszt.	gyér.	összes	tiszt.	gyér.	összes
1966	4,2	20,5	14,8	3,2	13,4	10,4	4,1	19,9	14,5									
1967	4,9	21,6	15,7	4,0	15,7	12,0	4,9	21,1	15,4									
1968	5,7	22,9	16,7	4,6	17,9	13,6	5,6	22,4	16,4									
1969	6,5	24,3	17,8	5,3	20,1	15,1	6,4	23,9	17,5									
1970	7,3	25,9	19,0	5,8	22,4	16,5	7,2	25,6	18,7									
1971	8,2	27,6	20,3	6,3	24,6	18,1	8,0	27,4	20,0									
1972	9,1	29,7	21,7	6,8	26,9	19,4	8,9	29,4	21,4									
1973	10,1	32,0	23,3	7,2	29,1	20,9	9,8	31,7	23,0									
1974	11,2	34,6	25,0	7,6	31,3	22,1	10,7	34,2	24,7									
1975	12,3	37,7	27,0	7,9	33,6	23,3	11,7	37,2	26,5									

A területi és a fatömegbeli feladatok ellentétes irányú változásának következményeként jelentősen nőtt az egy hektárra eső tisztítási ill. gyérítési fatömeg. Az 5. táblázat 8., 9. és 10. oszlopa szerint — az 1966. évihez viszonyítva — a hektáronkénti tisztítási fatömeg a 2,85-szorosára, a gyérítési az 1,87-szorosára, az együttes fatömeg az 1,83-szorosára növekedett.

Egyértelmű és vitathatatlan tehát, hogy a nevelővágások összes és fajlagos költségei egyaránt kisebb tételt jelentenek az erdőgazdálkodó szervezeteknek.

A feladatok alakulása azonban azt is jelenti, hogy mind az erdőgazdasági üzemtervek készítőinek, mind az erdőgazdálkodó szervezeteknek helyesen, kritikus szemlélettel évente felül kell vizsgálniuk a korábban készült üzemtervek előhasználati előírásait. A végrehajtást viszont — az említett nagyobb fajlagos fatömeggel — a jobb faállományokban meg kell követelni.

Végül: az adatok alakulása azt is jelzi, hogy az üzemtervek készítői az elvek módosulását munkájukban messzemenően figyelembe veszik.

Д-р Шали Е.: ИЗМЕНЕНИЕ СТЕПЕНИ РУБОК УХОДА В ОРГХОЗПЛАНАХ

Совокупные предписания долгосрочных оргхозпланов от 1966 г. до 1975 г. в отношении площадей изменились до 680/н оригинальных предписаний, по объему же массы древесины до 1250/н. В соответствии с этим древесная масса заготавливаемая с 1 га, в отдельных случаях составляла 1930/н. Таким образом оргхозпланы способствовали повышению рентабельности рубок ухода за лесом.

Dr. E. Sali: CHANGING INTENSITY OF THINNING AND SPACING IN THE MANAGEMENT PLANS.

In the long-term forest management plans the planned area for spacing and thinning has been decreased by 32 per cent from 1966 till 1975. At the same time the volume increased by 25 per cent. As a consequence the volume per hectare for one treatment reached the figure of 183 per cent. The management plans in that way contributed to the more economic spacing and thinning.